

PRZEWODNICZĄCY
KOMITETU
NAUKOWEGO

Adam Liebert

Prof. dr hab. inż.

Data

Warszawa
24 września 2026 r.

Znak sprawy

KBIB.02.5.2026/JSP

UCHWAŁA 3/2026*

KOMITETU BIOCYBERNETYKI I INŻYNIERII BIOMEDYCZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK

z dnia 24 września 2026 r.

Opinia dotycząca projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie oceny działalności naukowej

Na podstawie Art. 36 ustawy o Polskiej Akademii Nauk z dnia 30 kwietnia 2010 r (Dz.U. z 2020 r. poz. 1796) oraz Regulaminu komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk § 3 i § 7 ust. 4 stanowiącego załącznik do uchwały nr 37/2024 Prezydium Polskiej Akademii Nauk z dnia 22 września 2024 r., uchwala się co następuje:

§1

Komitet Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej Polskiej Akademii Nauk wyraża zaniepokojenie brakiem rzetelnego uzasadnienia wprowadzenia rozwiązań zawartych w projekcie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 2025 r. (Dz.U. 2022 poz. 661 wraz ze zmianami Dz.U. 2025 poz. 1053 i 1687) w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej wnioskując o dokonanie zmian w projekcie przedstawionych szczegółowo w § 2 poniższej uchwały. Ponadto, w celu zapewnienia stabilności organizacyjnej, przewidywalności systemowej oraz ochrony podmiotów ewaluowanych, Komitet wnosi o ponowne przeanalizowanie zasadności wdrażania nowych przepisów w tak szerokim zakresie w bieżącym cyklu ewaluacyjnym, za czym przemawiają następujące względy formalno-prawne:

- potrzeba odpowiedniego vacatio legis: Zmiana reguł w trakcie trwania procesu objętego oceną ogranicza podmiotom możliwość pełnego zapoznania się z nowymi kryteriami przed podjęciem kluczowych decyzji.

Przewodniczący
Komitetu

Adam.Liebert@pan.pl

Sekretarz Komitetu

jstachowska@pan.pl

- unikanie działania kryteriów wstecz: Ocena działalności na podstawie wskaźników, które nie były znane na początku okresu ewaluacyjnego, może rodzić wątpliwości natury metodycznej i prawnej.

Należy uwzględnić także względy merytoryczne, gdyż regulacja zasad ewaluacji powinna mieć przede wszystkim projakościowy charakter; każda reforma ewaluacji powinna w pierwszej kolejności stymulować rozwój. Wdrażanie przepisów bez zachowania odpowiedniego systemu wzmacniania określonych działań osłabia etyczny wymiar i projakościowy cel ewaluacji.

Dlatego też, ze względu na zasadność kontynuacji prawnej, jak również w celu uniknięcia naruszeń zwyczaju i zasad legislacyjnych zawartych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, proponuje się stosowanie rozporządzenia w przedmiotowej sprawie po zakończeniu okresu bieżącej ewaluacji rozpoczętego w dniu 1 stycznia 2026 r., gwarantując tym samym ciągłość i stabilność funkcjonowania podmiotów objętych oceną.

§2

Komitet wnosi o uwzględnienie następujących zmian do projektu rozporządzenia w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej:

1. § 19 ust. 7 przyjmuje następujące brzmienie:

„7. W przypadku projektów, o których mowa w ust. 1 pkt 1:

- 1) finansowanych przez Europejską Radę do Spraw Badań Naukowych (European Research Council) punktację ustaloną zgodnie z przepisami ust. 6 pkt 1 i 2 zwiększa się o **200%**;
- 2) finansowanych w ramach programów ramowych w zakresie wspierania badań naukowych i innowacji Unii Europejskiej, albo w ramach programów związanych z wdrażaniem tych programów, punktację ustaloną zgodnie z ust. 6 pkt 1 i 2 zwiększa się o **100%**, z wyłączeniem projektów finansowanych z funduszy strukturalnych, których operatorem jest krajowy podmiot finansujący badania;
- 3) innych niż określone w pkt 1 i 2, finansowanych przez instytucje zagraniczne albo organizacje międzynarodowe, albo z udziałem środków, o których mowa w art. 365 pkt 9 ustawy, punktację ustaloną zgodnie z przepisami ust. 6 pkt 1 i 2 zwiększa się o **50%**.”

Uzasadnienie: Zaproponowana zmiana w § 19 ust. 7 urealnia wzrost wyniku punktowego projektów finansowanych przez ERC, programów ramowych UE i innych finansowanych przez instytucje zagraniczne. Jednocześnie nie występuje dwukrotne naliczanie punktów w przypadku tej samej części budżetu liderów tych projektów. Najbardziej cenione są projekty ERC, co zostało odzwierciedlone w zwiększeniu punktacji o 200%, natomiast projekty programów horyzontalnych UE uzyskują

zwiększenie punktacji o 100%, a pozostałe finansowane przez inne instytucje zagraniczne o 50%.

2. **§ 20** ust. 5 przyjmuje następujące brzmienie:

„5. Ewaluowany podmiot przedstawia w danej dyscyplinie:

- 1) 1 opis wpływu – jeżeli liczba N w tej dyscyplinie jest nie większa niż 50,00
- 2) 2 opisy wpływu – jeżeli liczba N w tej dyscyplinie wynosi od 50,01 do 100,00;
- 3) 3 opisy wpływu – jeżeli liczba N w tej dyscyplinie wynosi od 100,01 do 150,00;
- 4) 4 opisy wpływu – jeżeli liczba N w tej dyscyplinie wynosi od 150,01 do 200,00;
- 5) 5 opisów wpływu – jeżeli liczba N w tej dyscyplinie wynosi od 200,01 do 250,00;
- 6) 6 opisów wpływu – jeżeli liczba N w tej dyscyplinie jest większa niż 250,00.”

Uzasadnienie: Zwiększenie liczby rozważanych opisów wpływu zapewni możliwość lepszego uwzględnienia osiągnięć ocenianych jednostek. Przyjęto przelicznik, w którym 1 opis wpływu odpowiada wartości $\Delta N = 50$. Taka metodyka pozwala uwzględnić zróżnicowanie liczby N dla tej samej dyscypliny w różnych jednostkach.

3. W **§ 20.** ust. 9, 10, 11, 12 i 13 przyjmują nowe brzmienie.

§ 20 ust. 9 przyjmuje następujące brzmienie:

„9. Przewodniczący Komisji przydziela dwóch równorzędnych ekspertów do oceny opisu wpływu.”

§ 20 ust. 10 – *uchylony*

§ 20 ust. 11 przyjmuje następujące brzmienie:

„11. W ramach oceny opisu wpływu przyznaje się punkty za:

- 1) zasięg wpływu:
 - a) 26 - 50 pkt – w przypadku wpływu o międzynarodowym albo całkowitym zasięgu, skala liniowa z przyrostem 1,
 - b) 11 - 25 pkt – w przypadku wpływu o krajowym albo szerokim zasięgu, skala liniowa z przyrostem 1,
 - c) 1 - 10 pkt – w przypadku wpływu o regionalnym albo ograniczonym zasięgu, skala liniowa z przyrostem 1,
 - d) 0 pkt – w przypadku wpływu o marginalnym zasięgu albo gdy opis wpływu został sporządzony na podstawie dowodu wpływu, który nie wykazuje żadnego związku między działalnością naukową prowadzoną w ewaluowanym podmiocie w ramach danej dyscypliny a gospodarką, funkcjonowaniem administracji publicznej, ochroną zdrowia, kulturą i sztuką, ochroną środowiska naturalnego, bezpieczeństwem i obronnością państwa lub innymi czynnikami wpływającymi na rozwój cywilizacyjny społeczeństwa
- 2) znaczenie wpływu:
 - a) 26 - 50 pkt – w przypadku wpływu o przełomowym znaczeniu,
 - b) 11 - 25 pkt – w przypadku wpływu o istotnym znaczeniu,
 - c) 1 - 10 pkt – w przypadku wpływu o ograniczonym znaczeniu,
 - d) 0 pkt – w przypadku wpływu o znikomym znaczeniu albo gdy opis wpływu został sporządzony na podstawie dowodu wpływu, który nie wykazuje żadnego związku między działalnością naukową prowadzoną w ewaluowanym podmiocie w ramach danej dyscypliny a gospodarką,

funkcjonowaniem administracji publicznej, ochroną zdrowia, kulturą i sztuką, ochroną środowiska naturalnego, bezpieczeństwem i obronnością państwa lub innymi czynnikami wpływającymi na rozwój cywilizacyjny społeczeństwa.”

§ 20 ust. 12 przyjmuje następujące brzmienie:

„12. Ocena opisu wpływu:

- 1) jest sumą liczby punktów przyznanych opisowi wpływu za zasięg wpływu i za znaczenie wpływu,
- 2) wynosi 0 pkt za każdy brakujący opis wpływu – w przypadku przedstawienia do oceny mniejszej liczby opisów wpływu niż liczba wynikająca z ust. 5. „

§ 20 ust. 13 przyjmuje następujące brzmienie:

„13. Ekspertci sporządzają uzasadnienia oceny opisu wpływu, o której mowa w ust. 12. Uzasadnienia zawierają nie mniej niż 500 znaków ze spacjami. Uzasadnienia mają charakter jawny.”

Uzasadnienie: Zmiana brzmienia § 20 ust. 9–13 wynika z konieczności zapewnienia ich ciągłości oraz spójności przyczynowo-skutkowej. Wprowadzenie równorzędności ekspertów, a także nałożenie na nich obowiązku sporządzania uzasadnień ocen opisu wpływu, istotnie zwiększy transparentność całego procesu. Ponadto zastosowanie skali liniowej (z przyrostem co 1) w ocenie punktowej zasięgu i znaczenia wpływu zapewni elastyczność oraz zwiększy dokładność oceny eksperckiej.

4. **§ 31.** ust.16 przyjmuje następujące brzmienie:

„16. Końcowa liczba punktów w ocenie potencjału w zakresie nauki i kształcenia stanowi sumę ocen punktowych przyznanych w ramach kryteriów, o których mowa w ust. 2 znormalizowaną do łącznej liczby N i liczby pracowników dydaktycznych w danej jednostce.”

Uzasadnienie: Zastosowanie normalizacji wyniku punktowego, uzyskanego z oceny eksperckiej, względem łącznej liczby N oraz liczby pracowników dydaktycznych i administracyjnych w danej jednostce pozwoli na właściwą ocenę potencjału danej jednostki w zakresie nauki i kształcenia obejmującego następujące kryteria: (1) możliwość rozwoju ewaluowanego podmiotu w zakresie działalności naukowej; (2) aktywność ewaluowanego podmiotu związana z tworzeniem przyjaznego i zrównoważonego środowiska pracy naukowej; (3) upowszechnianie wyników badań naukowych i prac rozwojowych, w tym przez różne formy kształcenia.

5. Odrzucenie zmian w Załączniku 2, Tabela 2 w pozycji „Dyscypliny naukowe należące do dziedziny nauk inżynierskich i technicznych oraz dziedziny nauk rolniczych” i zachowanie przepisów z dotychczasowymi wagami podstawowych kryteriów ewaluacji. Nowe brzmienie:

„Dyscypliny naukowe należące do dziedziny nauk inżynierskich i technicznych oraz dziedziny nauk rolniczych

- 1) Poziom naukowy prowadzonej działalności – 50%
- 2) Efekty finansowe badań naukowych lub prac rozwojowych – 35%
- 3) Wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki – 15%”

Uzasadnienie: Zachowanie przepisów w dotychczasowym brzmieniu dla dyscyplin naukowych należących do dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych jest zasadne, ponieważ obniżenie wagi podstawowego kryterium I ewaluacji jakim jest poziom naukowy prowadzonej działalności do 45%, w ramach którego oceniany jest dorobek publikacyjny i prawa ochronne ocenianej dyscypliny danej jednostki naukowej – jest nieuzasadnione, a zmniejszenie wartości przypisanej wagi poniżej 50% stanowi deprecjonowanie oceny jakości naukowej tej dziedziny nauk.

6. Odrzucenie zmian w § 7. Zachowanie przepisów w dotychczasowym brzmieniu.

Uzasadnienie: Nie przedstawiono wystarczającego uzasadnienia wprowadzenia takiego sposobu obliczania liczby N. Powiązanie liczby N ze specyfiką poszczególnych stanowisk może prowadzić do jednostronnej zmiany stanowisk pracowników bez ich zgody. Dotychczas liczba N była powiązana ze specyfiką stanowiska oraz z zachowaniem woli pracownika.

7. Wprowadzenie § 31 ust. 11 pkt 6) w następującym brzmieniu:

„wartość wskaźnika upowszechnienia badań, tj. odsetka pracowników zaliczonych do liczby N, którzy wzięli czynny udział w działaniach upowszechniających.”

Uzasadnienie: Zmiana wprowadzi kryterium oceniające aktywność naukową polegającą na upowszechnianiu wyników badań naukowych na poziomie każdego pracownika zaliczonego do N w danej dyscyplinie. Wprowadzenie wskaźnika będzie mieć charakter mobilizujący naukowców do upowszechniania badań naukowych, przyczyniając się do wzrostu świadomości społecznej dotyczącej ważnej roli badań naukowych we współczesnym świecie oraz w obecnym wyścigu technologicznym.

8. W kryterium dotyczącym międzynarodowego znaczenia prowadzonych zadań i uzyskiwanych wyników przez jednostki badawcze należy uwzględnić udział jednostki w tworzeniu i wydawaniu czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym. W § 25 ust. 5 dodanie pkt 3a) o następującym brzmieniu: „liczba czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym, których właścicielem jest oceniana jednostka.”

Uzasadnienie: W Projekcie rozporządzenia MNiSW podkreślono potrzebę oceny nauki polskiej w skali międzynarodowej w poszczególnych dyscyplinach naukowych. Wskazuje to, że przy ocenie jednostek naukowych, należy oceniać nie tylko jakość dorobku publikacyjnego tych jednostek, ale również uczestnictwo tych jednostek w wydawnictwach międzynarodowych, w tym jako właścicieli czasopism międzynarodowych. Udział w tworzeniu i wydawaniu czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym oznacza realny wkład w kształtowanie światowego obiegu wiedzy naukowej. Instytucja współtworzy wówczas przestrzeń, w której wyniki badań są oceniane, upowszechniane, porządkowane i udostępniane naukowcom z różnych krajów.

§3

Niniejsza uchwała została podjęta w trybie zdalnym.
W głosowaniu wzięło udział 27 członków Komitetu,
oddano 27 głosów ZA,
0 głosów PRZECIW i
0 głosów WSTRZYMUJĘ SIĘ.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Komitetu Biocybernetyki
i Inżynierii Biomedycznej PAN

Prof. dr hab. inż. Adam Liebert

**Uchwała wyraża poglądy Komitetu Naukowego Polskiej Akademii Nauk i nie powinna być utożsamiana ze stanowiskiem Polskiej Akademii Nauk*